

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 5C/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618201895
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dagmar Snopeková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4618201895.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudkyňou Mgr. Dagmar Snopekovou v právnej veci žalobcu: W. D., C.. XX.X.XXXX, S. XXX XX A. U., A. XXX/XXX, občan SR, právne zastúpený: JUDr. Ľubomír Kišac, advokát so sídlom Škultétyho 1597/7, 955 01 Topoľčany, proti žalovaným: 1/ M. Q., C.. XX.X.XXXX, S. W.. B. XXXX/XX, XXX XX D., občan SR, 2/ Peter Jurčo DREVOTEC, IČO: 43457771, so sídlom Malinová 2659/39, 955 01 Topoľčany, obaja právne zastúpení: JUDr. Vladimír Gembický, advokát so sídlom E. Belluša 6752/8, 921 01 Piešťany, 3/ Kooperatíva poisťovňa, a.s. Viena Insurance Group, IČO: 00585441, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, právne zastúpená: JUDr. Baltazár Mucska, advokát so sídlom Vajnorská 55, 831 04 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 30.000 eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 2/ a 3/rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 12.000 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

II. Žalobu voči žalovanému v 1/ rade a vo zvyšku z a m i e t a.

III. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu v sume 426 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

IV. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy v rozsahu 100% voči žalovaným v 2/ a 3/ rade s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žalovanému v 1/ rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou proti žalovaným v 1/ až 3/rade domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v sume 30.000eur. Žalobu zdôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. XT/XX/XXXX - XXX zo dňa 31.5.2018 bol žalovaný v 1/rade uznaný vinným na tom skutkovom základe, že dňa 19.9.2017 v čase približne o 7:56 hodine došlo k dopravnej nehode, pri ktorej vodič viedol nákladné motorové vozidlo továrenskej značky Renault Trafic, TEČ: D.-XXXDT, po štátnej ceste č.III/1708 v úseku jazdy medzi obcami Chrabrany - Urmince, okres Topoľčany, smerom do obce Urmince, v dôsledku dažďa bola vozovka mokrá, vodič vozidlom nesprávne vchádzal do pravotočivej zákruty/nájazd do zákruty/ mimo obce, za obcou Chrabrany rýchlosťou približne 95 km/h, pri výjazde zo zákruty sa vozidlo dostalo do série pretáčavých šmykov, ktoré obžalovaný ako vodič nezvládol a v protismere vľavo narazil do protiúduceho osobného motorového vozidla továrenskej značky Fiat Punto, TEČ: D.-

XXXDK, ktoré viedla v tom čase vodička - poškodená Q. D., ktorá v okamihu nárazu išla rýchlosťou 27 km/h, pričom následkom zrážky oboch vozidiel došlo k zraneniam poškodenej, a to: zlomenina ľavého predlaktia, zlomenina ľavej stehnovej kosti, zlomenina ľavého predkolenia - ihlice a poranenie vnútrohrudných a vnútrobrušných orgánov, viacpočetné roztrhnutie osrdcovníka, srdca, zlomenina hrudnej kosti, roztrhnutie sleziny a pečene, následkom čoho vznikol u poškodenej úrazovo-krvácavý šok, v dôsledku týchto početných viacerých orgánových systémov - polytraumy, poškodená zraneniam na mieste nehody podľahla. Obžalovaný svojou jazdou v protismere vľavo ako vodič porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 9 odsek 1 a § 16 odsek 1 Zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov, s poukazom na § 137 odsek 2, písm. c/, písm. k/ Zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov. Za to bol žalovaný v 1/ rade uznaný vinným pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1 ods.2 písm. a/ Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 4 roky. Podľa § 61 ods.1 ods.2 Tr. zák. súd uložil žalovanému v 1/ rade i trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 5 rokov.

Žalovaný v 1/ rade je v tomto súdnom konaní pasívne legitimovaný s poukazom na hore citovaný rozsudok a s poukazom na ust. § 415 a § 420 ods.1,2 Obč. zák. S poukazom na vyššie uvedené má za to, že uvedeným konaním došlo k neoprávnenému a nezvratnému zásahu do práv na ochranu osobnosti klienta podľa ust. § 11 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, konkrétne do jeho práva na ochranu zdravia, súkromia a rodinného života, garantovaného tiež Ústavou SR ako aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, za ktorý zodpovedá vodič M. Q., keďže zavinil dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k usmrteniu poškodenej Q. D.. Žalovaný v 2/ rade je v zmysle ust. § 427 Obč. zák. prevádzateľom motorového vozidla, ktorého prevádzkou došlo k zásahu do osobnostných práv. Ak sa pri určení zodpovednej osoby za nemajetkovú ujmu, ktorú utrpela na svojej osobnosti fyzická osoba, analogicky použije ustanovenie § 420 ods.2 Obč. zák., potom neexistuje argument, ktorý by vylučoval analogické použitie § 427 a nasl. Pri určení zodpovednej osoby za zásah proti osobnosti fyzickej osoby vyvolaný osobitnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov, je potrebné vychádzať z toho, že za nemajetkovú ujmu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nutne zodpovedá aj prevádzateľ. Nemá podstatný význam, či prevádzateľ bol či nebol vlastným priamym fyzickým pôvodcom zásahu /porovnaj rozsudok NS ČR sp.zn. 30Cdo 814/2003, 30 Cdo 1627/2005, 30 Cdo 999/2007, 33Cdo 73/2003/ Vozidlo Renault Trafic, TEČ: D.-XXXDT, ktoré viedol vodič M. Q. v čase dopravnej nehody bolo firemným vozidlom živnostníka - Peter Jurčo Drevotec, u ktorého vodič M. Q. v čase dopravnej nehody pracoval. Zodpovednosť M. W. ako prevádzateľa motorového vozidla je daná ust. § 853 a § 427 Obč. zák., keďže v čase dopravnej nehody bol vlastníkom a prevádzateľom motorového vozidla Renault Trafic. Podľa § 427 ods.1,2, Obč. zák. fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky, Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla. Žalovaný v 3/ rade je v tomto súdnom konaní pasívne legitimovaný s poukazom na to, že vozidlo Renault Trafic, TEČ: D. - XXXDT bolo v čase dopravnej nehody poistené v poisťovni KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group. Podľa § 4 ods.1, ods.2 písm. a/ zák.č.381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má právo z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. Podľa § 15 ods.1,2 citovaného zákona, Náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Pod pojmom ujma na zdraví sa vo svetle rozsudku Súdného dvora Európskej únie /ďalej len „ESD“/ zo dňa 24.10.2013 sp.zn. C - 22/2012, má rozumieť akákoľvek ujma, ak jej náhrada vyplýva na základe zodpovednosti poisteného za škodu z vnútroštátneho práva uplatniteľného v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú ako aj psychickú traumu. ESD na základe týchto svojich úvah dospel k záveru, že medzi škody, ktoré sa musia z povinného zmluvné poistenia nahradit' v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, patrí aj nemajetková ujma, ak možno náhradu tejto ujmy požadovať podľa vnútroštátneho práva. V 56. bode rozsudku ESD konštatoval, že poškodené osoby sa pri svojom nároku opierajú o ust. § 11 Obč. zák., teda majú oporu vo vnútroštátnom práve. V 57. bode rozsudku sa uvádza, že tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť, že tieto ustanovenia patria do tej časti OZ, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle tohto zákona nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom slova zmysle. Žalobca sa podaným návrhom domáha voči žalovaným v 1/ až 3/ rade zaplata

nemajetkovej ujmy v sume 30000 €. Svoj nárok opiera o tú skutočnosť, že jeho manželka Q. D. dňa 19.9.2017 pri dopravnej nehode zavinenej žalovaným v 1/ rade utrpela zranenia, ktorým na mieste nehody podľahla. Následkom smrti manželky došlo k vážnemu a zásadnému narušeniu osobnostných práv chránených ustanovením § 11 a nasl. Obč. zák., konkrétne práva na súkromie, ktorého súčasťou je aj rodinný život zahrňujúci právo fyzickej osoby vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v ich rámci uplatňovať vlastnú osobnosť. Zásah do jeho života a života jeho rodiny je v danom prípade trvalý a neodstrániteľný. V dôsledku straty manželky utrpel psychickú traumu, podstatne sa znížila jeho životná úroveň, stratil osobu, ktorá mu vo veľkej miere pomáhala v chode domácnosti a bola mu veľkou oporou v každej životnej situácii a manželka mu veľmi chýba. Uvedené následky sú o to horšie, že on sám má vážne zdravotné problémy, keďže je invalidným dôchodcom. Jeho invalidný dôchodok predstavuje sumu 116,30 Eur a vdovský dôchodok sumu 261,20 Eur. Rozhodnutím Sociálne poisťovne zo dňa 6.6.2018 mu bola suma invalidného dôchodku s účinnosťou od 16.7.2018 znížená na sumu 232,60 Eur. Jeho život sa v dôsledku úmrtia manželky náhle zmenil tak, že došlo k zhoršeniu jeho materiálnej a sociálnej situácie. Jeho odkázanosť na manželku bola o to väčšia, že sám má vážne zdravotné problémy. V zmysle § 11 Obč. zák. a § 13 Obč. zák. sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy v sume 30000 eur, keďže zavinením tretej osoby došlo k smrti jeho manželky. Pokiaľ ide o požadovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy túto požaduje vo výške 30000 € vzhľadom na závažnosť ujmy a na okolnosti a za akých došlo k porušeniu práva. Listom zo dňa 30.6.2018 navrhol žalovaným 1/,2/,3/, mimosúdne pokonanie, avšak bezvýsledne.

Zákon ustanovuje súdu povinnosť pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy prihliadnúť nielen na závažnosť vzniknutej ujmy, ale aj okolnosti, za ktorých k porušeniu práva na ochranu osobnosti došlo z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov. Pri určovaní relatívnej satisfakcie je dôležitým aspektom i to, aby je výška odrážala všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti pričom táto musí byť zároveň proporcionálna vo vzťahu k následku, za ktorú žalovaní zodpovedajú. V danom prípade došlo k nezvratnému následku - smrti manželky žalobcu, čím došlo k trvalému obmedzeniu súkromného a rodinného života, ktorý následok vzhľadom na svoju povahu žiaľ nie je možné napraviť formou restitutio in integrum, že žiadna z morálnych foriem zadostučinenia nemôže byť na mieste. Žalobca pociťuje a prežíva ujmu v osobnostnej sfére vzhľadom na povahu, intenzitu, trvanie a širší okruh pôsobenia nepriaznivého následku ako závažnú. Požadované finančné plnenie nevníma ako formu absolútnej satisfakcie, ale ako všeobecné gesto spravodlivosti, úcty k ľudskému zdraviu a životu.

2. Žalovaný v 3/rade v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznávajú, podľa ich názoru nie je daná v predmetnom konaní pasívna vecná legitímácia žalovaného 3/ ako poisťovateľa vozidla v rámci povinného zmluvného poistenia. Nesprávna právna argumentácia o pasívnej vecnej legitímácii poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pozostalým pri dopravných nehodách sa opiera najmä o často používaný extenzívny eurokonformný výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov Majú za to, že s touto eurokonformnou argumentáciou nemožno súhlasiť v celom rozsahu. „Eurokonformný“ výklad sa argumentačne opiera o rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/121. V tomto vyjadrení poukazujú na samotné a nesprávne interpretované rozhodnutie ESD zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12, ktorého výrok / právna veta znie nasledovne: „Článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24.4.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.“ Zastávajú právny názor, že slovenská právna úprava nezahŕňa právo na ochranu osobnosti a z nej vyplývajúci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri porušení tohto práva pod náhradu škody, ktorú je možné uplatniť z povinného zmluvného poistenia, a preto predložený názor žalobcu o pasívnej zodpovednosti žalovaného 3/ nie je správny. Je možné konštatovať, že ak určitá konkrétna osoba zasiahne do osobnostných práv inej osoby, ktorých porušenie je dôvodom na priznanie nemajetkovej

ujmy, pričom tento zásah a teda i zodpovednosť zaň, podľa ich názoru, nie je možné preniesť na iný tretí subjekt, a to ani v prípade, ak ide o poisťovateľa zodpovedného subjektu, ak nemajetková ujma nie je výslovne predmetom poistenia. Vo výklade a právnom posúdení nároku na nemajetkovú ujmu zastávajú i po vydaní rozhodnutia ESD C- 22/12 právny názor, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poukazujú hlavne na rozhodnutia NS SR ako najvyššej súdnej autority v teritoriálnom priestore Slovenskej republiky, a to Rozhodnutie zo dňa 20.04.2011, sp. zn. 4Cdo/168/2009: „.....Z uvedených úvah teda vyplýva, že v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej zásahom do osobnostných práv, je v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka nositeľom hmotnoprávnej povinnosti ten subjekt, ktorý neoprávnený zásah do osobnostných práv spôsobil.“ alebo Rozsudok zo dňa 31.03.2016, sp. zn. 3Cdo/301/2012: „..... keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrteným pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu, nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia.“ Vo svetle teórie práva nie je možné stotožniť právo na náhradu škody a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby (dotýkajúcej sa napr. zdravia) a obdobne nie je možné subsumovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniknutý z dôvodu neoprávneného zásahu do tzv. osobnostných práv pod pojem „škoda na zdraví“ uvedený v § 4 ods. 2 písmeno a) Zákona o PZP. Uvedené subsumovanie sa nedá zdôvodniť ani eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia, nakoľko tzv. motorové smernice, ktoré sa týkajú poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla hovoria o „poistení zodpovednosti za škodu“, o „náhrade škody“ a „odškodnení poškodených osôb“ (viď. napr. Smernica 2009/103/ES, ktorá predstavuje kodifikované znenie tzv. motorových smerníc). Smernice sa zaoberajú poistením zodpovednosti za škodu (spôsobenú prevádzkou motorového vozidla) a nie poistením nárokov vzniknutých z iného titulu než je zodpovednosť za škodu. Poisťovňa je viazaná pri výkone povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Zákonom o PZP, do ktorého obsahu boli podľa príslušných dôvodových správ transponované aj smernice Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie. Zdôrazňujú, že nielen z názvu Zákona o PZP, ale aj z jeho celého obsahu vyplýva, že predmetné povinné zmluvné poistenie kryje nároky z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Poisťovňa nie je oprávnená rozširovať poistné krytie v protiklade so znením zákona a v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu „náhrada škody.“ Zároveň nie je pravdou, že otázka existencie pasívnej vecnej legitímácie poisťovní v obdobných sporoch bola už definitívne vyriešená. Podľa ich názoru toto nemožno tvrdiť, ani po „zásahoch“ Ústavného súdu Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky sa vo svojich uzneseniach k tejto otázke vyjadril, avšak majú za to, že jeho vyjadrenie sa k tejto otázke nie je právne záväzné (rozhodnutie ÚS SR neobsahuje tzv. normatívnu časť- ratio decidendi, ktorá by mohla byť považovaná za normu/prameň/usmernenie pre všeobecné súdy), čoho dôkazom sú odlišné stanoviská, ako aj tvoriaca sa konštantná rozhodovacia prax NS SR. Ústavný súd Slovenskej republiky má iné poslanie a jeho právne posúdenie právnej otázky nemôže byť záväzné pre všeobecné súdy, taktiež Ústavnému súdu neprislúcha výklad zákona (!!!) a to najmä vtedy, ak existujú odlišné rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Považujú za neprípustné v právnom štáte, kedy sa všeobecný súd riadi pri svojom rozhodovaní posúdením právnej otázky Ústavným súdom. V tejto súvislosti poukazujú na rozhodovacia prax súdov v rámci SR, najmä na rozhodnutie najvyšších súdnych autorít, a to konkrétne zásadný rozsudok NSSR, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016 veľmi podrobne rozpracoval predmetnú problematiku, pričom dospel k záveru, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukazujú, že NS SR deklaroval absenciu pasívnej vecnej legitímácie poisťovní aj po v konaniach pertraktovaných v Uzneseniach Ústavného súdu Slovenskej republiky, kedy dňa 15.05.2017 Najvyšší súd Slovenskej republiky jednoznačne konštatoval: „Podľa dovolacieho súdu v preskúmvanej veci nejde ani o prípad nenáležitého (podľa žalobkyne „extrémneho“) vybočenia z ustálenej súdnej praxe slovenských súdov. Práve naopak, rozhodnutie odvolacieho súdu je plne súladné s dovtedajšou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorý, na rozdiel od rozhodnutí niektorých krajských súdov uvádzaných žalobkyňou v dovolaní, v uznesení z 20. apríla 2011 sp. zn. 4Cdo 168/2009 dospel k záveru, že podľa súčasne platnej právnej úpravy možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu, t. j. podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, a teda povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z ustanovenia § 13 ods.

2 Občianskeho zákonníka. K obdobným záverom dospel pri svojej rozhodovacej činnosti dovolací súd v uznesení z 31. marca 2016 sp. zn. 3 Cdo 301/2012. V tomto rozhodnutí dovolací súd nezistil dôvod na odlišný výklad § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. ani po rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie (SD) C-22/12. Mal za to, že SD v rozsudku nevyložil, či v rámci posudzovanej vnútroštátnej právnej úpravy poistného krytia povinného zmluvného poistenia je zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Preto ani nijakým spôsobom nespochybnil závery doterajšej judikatúry aplikujúcej vnútroštátne právo, v zmysle ktorej takáto náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do povinného zmluvného poistenia. SD iba uviedol, ako by mala úprava tejto otázky vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou vyzeráť. Z § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. vyplýva, že toto poistenie nepokrýva uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale kryje iba „škodu na zdraví“, pričom škodu na zdraví a nároky spôsobené zásahom do osobnostných práv Občiansky zákonník striktné od seba odlišuje (viď § 13 ods. 2 a § 16 Občianskeho zákonníka na jednej strane a § 444 a nasl. Občianskeho zákonníka na druhej strane), pričom v uvedenom rozsudku SD nebolo konštatované, že by toto ustanovenie bolo v rozpore s niektorou zo smerníc upravujúcich poistenie zodpovednosti motorových vozidiel. Keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrteným pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu, nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia.“ Je nesporné, že v predmetnej otázke absentuje rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 48 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktoré jediné môže byť smerodajné pre rozhodovanie súdov nižších stupňov. V prípade absencie tohto zjednocujúceho právneho stanoviska v otázke zásadného právneho významu neexistuje žiadne rozhodnutie, ktorým by bola definitívne vyriešená táto otázka. V tomto kontexte poukazujú na poslanie súdov a zákonné povinnosti sudcov, ktorí v zmysle Ústavy Slovenskej republiky čl. 144 ods. 1: „Sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.“ Rovnako odkazujú aj na ustanovenie § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich. Preto je na posúdení konkrétneho sudcu riadiaceho sa zákonmi a právom, tak aby rozhodnutie súdu bolo zákonné a neporušovalo ústavný princíp právnej istoty a legitímnych očakávaní účastníkov, ako aj citované ustanovenia o nezávislosti sudcov. Napriek vyššie uvedenému, kedy majú za to, že žalovaný 3/ nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom v predmetnom spore považujú uplatňovanú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za neprimerane vysokú. V súlade s teóriou práva a judikatúrou, za nemajetkovú ujmu možno vo všeobecnom chápaní považovať akúkoľvek ujmu, ktorá pre poškodeného neznamená priamu stratu na majetku, čiže nie je vyjadriteľná v peniazoch. Postihuje teda inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Je zrejme, že poslaním inštitútu nemajetkovej ujmy, resp. jej náhrady nie je nahrádzať materiálne veci, ako je zabezpečenie životných potrieb a pod. Jej základným účelom je kompenzácia zásahu do osobnostnej sféry. „Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 93/2008 zo dňa 30.03.2010.)Je nepochybné, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, najmä práva na rodinný život. Na tomto mieste považujú za nevyhnutné zdôrazniť aj tú skutočnosť, že nie je možné zamieňať náhradu nemajetkovej ujmy za kompenzáciu nákladov na pokrytie majetkových potrieb, resp. pokrytie nasledujúcich aktivít a nákladov žalobcu. Je na mieste konštatovanie, že žalobcom uplatňovaná ujma je v kontexte štandardnej judikatúry neprimerane vysoká. V tejto súvislosti si dovoľujú poukázať napr. na Rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo 228/2012 kde konajúci súd priznal manželovi a otcovi za smrť manželky a syna nemajetkovú ujmu vo výške 23.000 eur. V danom prípade išlo o smrť dvoch osôb, kde súd konštatoval, že došlo k značnému zásahu do práv na rodinný a súkromný život, pretože následkom zrážky zomrela súčasne manželka aj syn, čo spôsobilo otcovi nesmiernu traumou. Podľa súdu išlo o násilné pretrhnutie citových väzieb. Rozsudok Vrchného soudu v Olomouci sp. zn. 1Co 87/2004 - konajúci súd rozhodoval o nemajetkovej ujme vo veci, kedy pri dopravnej nehode zomrela dcéra žalobkyne. Nehoda bola spôsobená nedbalosťou, kedy vodič neprispôbil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a mokrému povrchu vozovky. Žalobkyňa sa psychicky zrútila a bola liečená. Vodičom bol študent vysokej školy, ktorý prejavil ľútosť za spôsobenú smrť. Súd žalobkyňu priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 300.000 Kč. (11 102,48 eur).Majú za to, že aj v kontexte uvedenej judikatúry je

žalobcom požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch neprimeraná. Rovnako žalobca popiera inštitút nemajetkovej ujmy, kedy jedným z jej odôvodnení je životná situácia žalobcu na str. 4 žaloby, kedy uvádza okrem iného, že mu bola znížená suma invalidného dôchodku, a taktiež poukázal na finančnú závislosť na manželke. Ďalej poukazujú na skutočnosť, že výška nemajetkovej ujmy sa má odvíjať od osoby, ktorá do práv zasiahla, a to od žalovaného 1/, kedy len on a jeho príjem je rozhodujúci pre priznanie nemajetkovej ujmy, resp. jej výšky. V tomto kontexte nemôže byť rozhodujúci status poisťovateľa - žalovaného 3/. Poisťovateľ do práv nezasiahol a ak by prichádzalo do úvahy jeho plnenie tak len a iba namiesto žalovaného 1/, ktorého status je rozhodujúci pre určenie výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Je zrejmé, že významným pre posúdenie nároku Žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je posúdenie, či je postačujúca morálna satisfakcia na odstránenie následkov, ktoré vznikli protiprávnym konaním žalovaného 1/. Pokiaľ morálna satisfakcia sa javí nepostačujúca, súd výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Majú za to, že v predmetnom prípade by mal súd pri určovaní výšky prípadnej nemajetkovej ujmy pri svojej úvahe vychádzať aj z majetkových pomerov, možností a schopností žalovaného 1/, a preto navrhujú jeho výsluch v konaní. Je nesporné, že súd prihliada aj na to, či pozostalí neboli morálne uspokojení v podobe odsúdenia páchatel'a za trestný čin alebo poskytnutím ospravedlnenia. Základným princípom nemajetkovej ujmy a jej odškodnenia v peniazoch, je princíp primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť dôsledky neoprávneného zásahu umožňuje, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala spravodlivé zadosťučinenie pozostalých v súlade s stanovením § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedenej textácie vyplýva, že finančná náhrada je až posledným spôsobom náhrady v prípadoch, ak nepostačuje morálne zadosťučinenie, ktorým je najmä ospravedlnenie alebo samotné prejednanie veci a odsúdenie osoby, ktorá zásah spôsobila. Z citovaných ustanovení, že poskytnutie náhrady v peniazoch je len doplnkom morálneho zadosťučinenia v prípade, ak to samo o sebe nepostačuje. Majú za to, že pri nemajetkovej ujme je rozhodné dať možnosť tomu, kto zasiahol do práva, aby prejavil ľútosť a ospravedlnil sa, čo v konečnom dôsledku môže mať dopad aj na samotnú výšku priznanej nemajetkovej ujmy. Poslaním náhrady nemajetkovej ujmy nie je získané majetkové prospechu, ale zadosťučinenia a náhrada v peniazoch, pokiaľ nepostačuje ospravedlnenie. Náhrada v peniazoch tvorí aj historicky len nadstavbu morálneho zadosťučinenia a v žiadnom prípade nesmie slúžiť ako majetkový prospech toho, komu sa do práv zasiahlo.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného v 3/rade uviedol, že popiera argumentáciu žalovaného v 3/ rade o neexistencii jeho pasívnej legitímácie, ako i o neprimerane vysokej náhrade požadovanej nemajetkovej ujmy. Tvrdí, že žalovaný v 3/ rade je v tomto súdnom konaní pasívne legitimovaný s poukazom na to, že vozidlo Renault Trafic, TEČ: D. - XXXDT bolo v čase dopravnej nehody poistené v poisťovni KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group. Poistený má podľa § 4 ods.4 zákona č.381/2011 Z.z., aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2/, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistnej zodpovednosti ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 4 ods.1,2 tohto zákona, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví. Podľa § 15 ods.1 Náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poistiteľa teda žalovaného v 3/ rade poukázali aj na rozsudok ESD C-22/12 vo veci N. a odkaz na prijaté tri európske smernice týkajúce sa povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, neskôr v roku 2009 konsolidovaných smernicou 2009/103, v zmysle ktorých vo svetle eurokonformného výkladu ustanovenia § 4 ods.2 zákona o povinnom zmluvnom poistení platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, a preto je poistiteľ zodpovednosti za škodu pasívne vecne legitimovaný subjektom ktorému na základe § 15 ods.1 veta prvá zák.č.381/2001 Z.z. vzniká povinnosť nahradit' poškodenému škodu. Podľa Uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.októbra 2016 sp.zn.III. ÚS 666/2016 Pojem „škoda“ použitý v zákone č.381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný tak, že zahŕňa aj nemajetkovú /imateriálnu/ ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. V zmysle uvedeného je potrebný extenzívny prístup k interpretácii pojmu „škoda“ plynúceho z judikatúry Súdneho dvora a konštatoval, že náhrada škody

z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku. Poukazujú i na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 206/ 2015 z 29. apríla 2015, ako aj uznesenie ÚS SR 474/2016-17 zo dňa 17.8.2016. Ústavný súd v odôvodnení poukázal na rozsudok Súdneho dvora vo veci N. C-22/12, v ktorom súdny dvor zaujal názor, podľa ktorého čl.3 ods.1 smernice Rady 72/166/ EHS z 24.apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, čl.1 ods.1 a 2 druhej smernice Rady 84/5EHS z 30. Decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, a čl.1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14.mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Súdny dvor konštatoval, že české i slovenské vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu sa vzťahuje aj na náhradu nemajetkovej ujmy, a to s ohľadom na skutočnosť, že zodpovednosť za nemajetkovú ujmu vznikla na základe dopravnej nehody a má občianskoprávnu povahu. Občiansky zákonník v samotnej šiestej časti „Zodpovednosti za škodu a bezdôvodné obohatenie“ kladie škodu aj do polohy nemateriálnej. Dokazuje to § 444 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Poukazuje tiež na rozhodnutie NS SR sp.zn.4Cdo 65/2013 zo dňa 28.5.2014, z ktorého vyplýva, že predmetom účinnej právnej úpravy za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia nie je „odškodňovanie“ zásahov do osobnostnej sféry fyzickej osoby. Iba nález Ústavného súdu SR má všeobecnú záväznosť, teda aj záväznosť pre rozhodovanie všeobecných súdov. Uznesenie ústavného súdu je záväzná výlučne pre účastníkov konania pred ústavným súdom, nemôže byť teda uplatnený ako precedens. Rozhodnutie NS SR 4Cdo 65/2013 bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom R 1/2015, preto sa jedná o rozhodnutie osobitného významu, ktorého zmyslom je nastoliť stav právnej istoty v rozhodovacej praxi súdov prostredníctvom jednotného výkladu a používania všeobecne záväzných právnych predpisov. I keď ani judikatúra NS nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii /voči súdom nižších stupňov/, ako aj v horizontálnej línii /medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom/. Nemožno prehliadať podstatný rozdiel medzi rozhodnutím nepublikovaným v zbierke a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry navrhovania a schvaľovania osobitným orgánom najvyššieho súdu uverejnené v zbierke. V zmysle uvedeného je potrebný extenzívny prístup k interpretácii pojmu „škoda“ plynúceho z judikatúry Súdneho dvora a konštatoval, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku. Pod pojmom ujma na zdraví sa vo svetle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie /ďalej len „ESD“/ zo dňa 24.10.2013 sp. zn. C - 22/2012, má rozumieť akákoľvek ujma, ak jej náhrada vyplýva na základe zodpovednosti poisteného za škodu z vnútroštátneho práva uplatniteľného v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak, fyzickú, ako aj psychickú traumu. ESD na základe týchto svojich úvah dospel k záveru, že medzi škody, ktoré sa musia z povinného zmluvné poistenia nahradit' v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, patrí aj nemajetková ujma, ak možno náhradu tejto ujmy požadovať podľa vnútroštátneho práva. V 56. bode rozsudku ESD konštatoval, že poškodené osoby sa pri svojom nároku opierajú o ust. § 11 Obč., zák., teda majú oporu vo vnútroštátnom práve. V 57. bode rozsudku sa uvádza, že tento záver nemôže spochybnit' ani okolnosť, že tieto ust. patria do tej časti Obč. zák., ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle tohto zákona nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom slova zmysle. K výške nemajetkovej ujmy uviedol, že túto pokladá za primeranú, keďže následkom smrti jeho manželky došlo k vážnemu a zásadnému narušeniu osobnostných práv, konkrétne práva na súkromie, ktorého súčasťou je aj rodinný život zahrňujúci právo fyzickej osoby vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v ich rámci uplatňovať vlastnú osobnosť. Ďalej uviedol tie isté skutočnosti, ako uvádzal v podanej žalobe.

4. Žalovaný v 3/ rade v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že v celom rozsahu zotrávajú na doterajšom stanovisku, uplatnený nárok neuznávajú. Žalovaný 3/ naďalej zotráva na tom stanovisku, že nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní. Pokiaľ Žalobca vo svojom vyjadrení poukazuje na Uznesenie Ústavného súdu zo dňa 11.10.2016 vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS/666/2016, majú zato, že predmetné rozhodnutie neobsahuje záväznú časť pre strany

tohto konania, nakoľko neobsahuje „ratio decidendi“. Taktiež, majú zato, že v predmetnom rozhodnutí Ústavný súd v odôvodnení značne vybočil zo svojich kompetencií, keď riešili rozhodovanie otázky, ktorá mu neprislúcha. Zo žiadneho právneho predpisu totiž nevyplýva právomoc Ústavného súdu vykladať zákony, preto žiadajú, aby konajúci súd na vyššie uvedené uznesenie ako svojvoľné neprihliadal, nakoľko Ústavný súd v danom prípade značne vybočil z rámca jeho právomocí. Pokiaľ žalobca vo svojom vyjadrení poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/65/2013 zo dňa 28.05.2014, je potrebné uviesť, že predmetné rozhodnutie rieši skutkovo úplne odlišnú otázku, a predmetom tohto rozhodnutia nie je posúdenie, či náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch spadá pod rozsah poistného krytia stanoveného zákonom o PZP. Vo zvyšku sa v celom rozsahu pridržiavajú doterajšej rozhodovacej praxe NS SR, na ktorú poukazovali už vo vyjadrení k žalobe, a to predovšetkým s poukazom na rozhodnutia NS SR, sp. zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.04.2011, sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016, a rozhodnutie sp. zn. 8Cdo/219/2016, ktoré bolo vydané až po vydaní rozhodnutia ÚS SR, na ktoré vo svojej argumentácii poukazoval žalobca.

5. Žalovaný v 1/rade v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že vyjadruje týmto opätovne všetkým pozostalým a najmä žalobcovi svoju úprimnú sústrasť a ľútosť nad úmrtím jeho manželky, pričom obraz havárie bude mať pred očami po celý zvyšok života. Vznesený nárok však pokladá za neúmerne vysoký (celkom požadujú pozostali 210.000 eur) a pri jeho zárobkových možnostiach a vyživovacích povinnostiach voči rodine za absolútne nereálne.

Dovoľuje si však na svoju obranu uviesť aj niekoľko skutočností. V trestnom konaní mu bolo kladené za vinu, že vozidlom technicky nesprávne vchádzal do pravotočivej zákruty mimo obce a ako vodič porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu zo Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, ustanovenia § 9 odsek 1 a § 16 odsek 1 s poukazom na § 137 odsek 2, písmeno c), písmeno k). V tejto súvislosti si dovoľuje poukázať na to, že v čase dopravenej nehody bol plne sústredený na vedenie vozidla, vozidlo viedol predpísanou rýchlosťou, vozidlo bolo vo výbornom technickom stave, rešpektoval všetky dopravné značenia, cestu poznal, nakoľko po nej jazdil mnoho rokov a za každého počasia a nikdy nebolo jeho úmyslom viesť vozidlo v protismere. Skutočnosť, že sa vozidlo začalo správať pre neho nepredvídateľným spôsobom si sám nevie vysvetliť a samotná dopravná nehoda, rovnako ako jej fatálne následky bola dôsledkom súhrnu mnohých náhodných udalostí, vrátane dopravnej situácie na ceste. Skutočnosť, že znalec udával v trestnom konaní rýchlosť vozidla, ktoré viedol v čase nehody cca. 95 km/hod. , nemohol na merači rýchlosti vo vozidle zistiť, nakoľko to zodpovedá tolerancii prístroja a ten ukazoval rýchlosť 90 km/hod. Z vlastných skúseností, ktoré mal z prejazdu tejto zákruty za akýchkoľvek poveternostných podmienok, nemal pochybnosti o tom, že zákrutou bezpečne prejde, aj keď bola mokrá. Správca komunikácie umiestnil pred túto zákrutu dopravnú značku reflektujúcu možnosť nehody až po tom, čo sa táto stala. Svoju úlohu zohrali i samotné jazdné vlastnosti oboch vozidiel, ich správanie sa v zákrutách, ako aj ich technický stav v momente kontaktu. Sám sebe si kladie za spoluvinu to, že nedokázal zvládnuť pre neho nepredvídateľné správanie sa vozidla v pretáčavých šmykoch po prejazde pravotočivej zákruty, čo viedlo k prejazdu do protismeru a v konečnom dôsledku spolu s ostatnými okolnosťami i k samotnej dopravnej nehode so smrteľnými dôsledkami. Rešpektuje, že súčasťou práva na ochranu osobnosti podľa ust. § 11 OZ je i právo na súkromie a rodinný život. Právo na súkromie zahŕňa právo FO vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľuďmi. Obzvlášť v citovej oblasti, aby FO mohla rozvíjať vlastnú osobnosť. V tomto smere však treba najmä prihliadať na vek rodinných príslušníkov ako aj ich ekonomickú či citovú závislosť na zomrelej osobe. Vie, že smrť ako absolútna strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti. Spôsobuje ťažké psychické rozpoloženie vyrovnáť sa so stratou blízkeho človeka. V prípade fungujúcej rodiny má za následok násilné pretrhnutie úzkych rodinných a citových väzieb. Je mu tiež zrejmé, že protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva a ochranu osobnosti.

Rozhodujúcimi kritériami pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch (škody) sú však závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva na ochranu osobnosti. Ako pri každej náhrade škody, tak aj pri náhrade nemajetkovej ujmy musia byť splnené tie isté predpoklady vzniku zodpovednosti, a to: protiprávny zásah, ktorý je spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, vznik nemajetkovej ujmy (škody), príčinná súvislosť medzi zásahom a vznikom nemajetkovej ujmy, -zavinenie.

6. Žalovaný v 2/rade v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že súčasťou práva na ochranu osobnosti podľa ust. § 11 OZ je i právo na súkromie a rodinný život. Právo na súkromie zahŕňa právo FO vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľuďmi. Obzvlášť v citovej oblasti, aby FO mohla rozvíjať vlastnú osobnosť.

V tomto smere však treba najmä prihliadať na vek rodinných príslušníkov ako aj ich ekonomickú či citovú závislosť na zomrelej osobe. Vie, že smrť ako absolútna strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti. Spôsobuje ťažké psychické rozpoloženie vyrovnáť sa so stratou blízkeho človeka. V prípade fungujúcej rodiny má za následok násilné pretrhnutie úzkych rodinných a citových väzieb. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva a ochranu osobnosti. Nemajetková ujmy môže byť tak spôsobená i prevádzkou motorového vozidla. Peňažná náhrada nemajetkovej ujmy má však rovnaký právny charakter ako náhrada škody. Svetová zdravotnícka organizácia definuje zdravie ako „stav kompletnej fyzickej, duševnej a sociálnej pohody...“. Škodou na zdraví je teda aj narušenie stavu kompletnej fyzickej, duševnej a sociálnej pohody spôsobenej zavinenou smrťou blízkeho človeka. Argumentáciou žalovaného v 3/ rade týkajúcej sa jeho pasívnej legitímácie sa na základe jeho opakovaných sťažností podrobne zaoberal aj ÚS SR v konaní III. ÚS 666/2016-36 ,v ktorom bola jeho opakovaná sťažnosť opäť odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. Citoval ustanovenie § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

7. Žalobca na pojednávaní uviedol, že jemu sa úplne zmenil život, bol odkázaný na manželku, nakoľko táto viedla domácnosť a nepridáva mu ani jeho choroba. Má iba čiastočný invalidný dôchodok 111eur, má problém nájsť si prácu, lebo po ožiaroch a chemoterapii má alergiu na slnko. Nevláda to, býva sám. Manželka pracovala na družstve, poslednú dobu sa starala o rodičov a chod domácnosti. On platí mesačne elektrinu 80 eur, plyn 145 eur, vodu 10 eur, pomáha mu syn, ktorý to má na starosti. Chodí na vyšetrenia, zhoršuje sa mu zdravotný stav. Manželka sa starala o financie, o bývanie, on sa staral o mužské práce. Ich citový vzťah bol dobrý, boli spolu skoro 28 rokov. On má 2x operovaný krk, rakovinu krku, zhubný nádor, teraz chodí na kontroly. Vozidlo Fiat Punto bolo týždeň pre nehodu na technickej kontrole. Manželka bola výborná vodička, určite by uhla z cesty, ale boli tam zvodidlá, tak sa nemala kam uhnúť. Bol aj na trestnom konaní, ale nie dokonca. Vie ako bol žalovaný v 1/rade odsúdený. Vodič alebo prevádzkovateľ motorového vozidla sa boli ospravedlniť asi deťom, jemu nie. Snaží sa s tým vyrovnáť, navštívil psychologičku p. Segedovú, viackrát bol u nej. Vie, že je to finančný nárok, pomohlo by mu to, aj keď po psychickej stránke sa to nevyrieši.

8. Žalovaný v 1/rade na pojednávaní uviedol, že ľutuje, čo sa stalo, bola to nešťastná náhoda, bola mokrá cesta. Auto bolo technicky v poriadku. Každý deň si to pripomína, nakoľko chodí tadiaľ do práce. On sa ústne ospravedlnil žalobcovi na začiatku trestného konania, pred súdom. On bol v pojednávacej miestnosti, potom odišiel. Pracuje vo firme Drevotec, M. W., kde zarobí cca 550-600eur, vlastní spolu s manželkou 3- izbový byt, splácajú hypotéku mesačne 200eur, má dve nezaopatrované deti, syn je stredoškolač, býva na internáte. Manželka pracuje ako vedúca kina MS KS v Topoľčanoch. Príčinou stretu vozidiel bola mokrá cesta, ráno mrholilo, k stretu došlo v protismere, nie v jeho pruhu. Išiel do šmyku, chcel vyrovnáť vozidlo, to sa mu nepodarilo a narazil do vozidla poškodenej. Veľmi zle vnímal túto udalosť, stále má s tým problém, cíti vinu Suma 30.000eur by bola pre neho likvidačná, voči nemu uplatňujú nároky ďalší pozostalí, spolu 240.000 eur. Po náraze vozidiel on bol zranený minimálne, snažil sa podať prvú pomoc.

9. Súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn.XC/XX/XXXX-XXX zo dňa 12.06.2019 tak, že:

I. Žalovaní v 1/, 2/ a 3/rade sú povinní zaplatiť žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 12.000 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

II . Vo zvyšku žalobu zamietá.

III. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy v rozsahu 100% . O výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením.

IV. Žalovaní v 1/, 2/ a 3/rade sú povinní zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok v sume 360 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

10. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní a Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. XXCo/XXX/XXXX-XXX zo dňa 24.11.2020 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Právny zástupca žalovaných v 1/ a 2/rade na pojednávaní po zrušení rozsudku odvolacím súdom dňa 31.05.2021 uviedol, že chceli by ešte otvoriť otázku výšku škody z dôvodu, čo uviedli strany na pojednávaní v konaní vedenom pod sp. zn. XC/XX/XXXX, napr. H. O. S. uviedla, že matka žila v spoločnom dome s manželom, avšak nežili riadne v manželstve, preto sa manžel odsťahoval do vedľajšieho domčeku, čo trvalo cca. 15-17 rokov. Na strane 5 je uvedené, aj na strane 6, že nežili v spoločnej domácnosti, že nemali medzi sebou citovú väzbu, bolo to manželstvo len na papieri. Tiež tam žalobcovia uvádzali, že dochádzalo aj k fyzickým atakom, takže ten vzťah medzi žalobcom celkom jednoznačne bol definovaný ako formálny. Predkladá súdu kópiu zápisnice z pojednávania vo veci vedenej pod sp. zn. XC/XX/XXXX z ktorej citujem časť výpovedí a krátkou cestou doručujem súdu aj žalobcovi kópie zápisnice. Týmto považujú výšku nemajetkovej ujmy za obzvlášť neprímeranú. Výpoveď žalobcu je kontrastná s tým, čo vypovedali účastníci v konaní XC/XX/XXXX, ktorí uvádzajú neexistenciu akéhokoľvek vzťahu medzi žalobcom a nebohcou jeho manželkou. Tie skutočnosti, ktoré uviedli, vyplynuli až po rozhodnutí súdu prvého stupňa, oni sa ich dozvedeli až po rozhodnutí z konania XC/XX/XXXX. Ohľadom pasívnej legitímácie žalovaného v 1/rade upozorňuje na bod 24 uznesenia odvolacieho súdu, kedy upozornil na výpoveď žalovaného 2/, kde uviedol, že žalovaný 1/ sa zastavil v sklade v Urminciach niečo zobrať. Z kontextu je zrejmé, že vykonával prácu pridelenú zamestnávateľom. Podľa § 427 OZ v takom prípade je jednoznačne dané, že za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá vlastník vozidla. Sú presvedčení, že žalovaný 1/ nie je v tomto konaní pasívne legitimovaný. Vzhľadom na uvedené, navrhuje súdu, aby priznal náhradu trov konania vo výške 100%, nakoľko žalovaný 1/ mal v konaní plný úspech. Žalovaný 2/ opakovane uvádza, že na škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla mal uzatvorené PZP so žalovaným 3/, z ktorého v prípade škodovej udalosti má byť hradená aj prípadná nemajetková ujma. Navrhuje, aby súd v časti náhrady trov konania rozhodol pokiaľ ide o žalovaného 2/ podľa pomeru úspechu vo veci.

12. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že v prvom rade s týmito vyjadreniami žalobca nesúhlasí. Osoby, ktoré takto vypovedali, sú s ním v zlom vzťahu, sú voči nemu zaujaté. Môže sa k tomuto sám žalobca vyjadriť. Hlavne čo chce uviesť, odvolací súd v tejto veci ustálil, že výška náhrady nemajetkovej ujmy bola posúdená súdom prvého stupňa správne. Jediné, čo odvolací súd dal do pozornosti súdu prvého stupňa, teda čo sa má riešiť, je otázka pasívnej legitímácie žalovaného v 1/rade. Preto prípadné návrhy na doplnenie dokazovania v tomto smere navrhuje zamietnuť. Poukazuje na bod 32 odvolacieho rozhodnutia, kde sa má riešiť len otázka pasívnej legitímácie žalovaného v 1/rade. Žalobca má za to, že žalovaný v 1/rade je pasívne legitimovaný, keďže porušil povinnosť vodiča. Pokiaľ ide o otázku, či je zodpovednosť iba zamestnávateľa z titulu vykonávania pracovnej činnosti v danom čase, tak poukazuje na výpoveď žalovaného zo dňa 11.01.2018 v trestnom konaní, ktorá je v spise, kde uviedol, že v kritickom čase sa presúval cez obec Chrabrany, že išiel do práce. Poukazuje na § 57 ZP, podľa ktorého cesta do práce nie je pracovnou cestou ani sa nezapočítava do pracovného času podľa § 85 ZP. Keďže žalovaný v 1/rade nevykonával pracovnú činnosť, má zato, že je tiež pasívne legitimovaný. Žalovaný v 2/rade je pasívne legitimovaný podľa § 427 OZ ako prevádzateľ MV a v prípade, že by súd posúdil jeho zodpovednosť aj ako zamestnávateľa, tak by tiež bol pasívne legitimovaný podľa § 420 ods. 2 OZ. Pokiaľ ide o žalovaného v 3/rade, poukazuje na závery odvolacieho súdu v bode 25, kde odvolací súd uznal pasívnu legitímáciu aj žalovaného v 3/rade. Zásah do života žalobcu v dôsledku nehody pri ktorej mu zomrela manželka je nezvratný a preto žalobca pociťuje a prežíva ujmy v osobnostnej sfére ako závažnú a to o to viac, že v súčasnej dobe má aj vážne zdravotné problémy, onkologické ochorenie a zostal takto sám. K predloženej zápisnici z pojednávania v inej veci poukazuje na zaujatosť uvedených osôb voči žalobcovi, ktorý uvedené tvrdenia namieta. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby súd vyniesol rozsudok tak, že žalovaní v 1/-3/rade sú povinní zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy sumu 30.000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatným žalovanými. Zároveň žalobca navrhuje, aby mu súd priznal náhradu trov konania voči žalovaným v 1/-3/ rade v rozsahu 100%.

13. Žalobca na pojednávaní uviedol, že je pravda, že spával vedľa v dome, lebo manželka stávala o 3 hodine ráno, lebo robila v maštali, on vstával na 7 hod. do práce. Je blbosť, že spolu nežili, ona mala aj jeho bankomatovú kartu, on nevedel ani jej PIN-kód. Keď niečo potreboval, tak mu to dala alebo kúpila. Sem - tam mali nezhody ako v každej rodine. On keď prišiel z operácie kolena, H. S. a s Q.

B.Á. vyrabovali byt, holé steny zostali, zobrali televízor, mikrovlnku, obklady, všetko zmizlo. To sú jeho nevlastné deti, ktoré on vychovával od malička. Ona si zobral manželku aj s jej tromi deťmi a spolu mali jedného syna B. D.. Deti manželky ho moc nemali v láske, mali iné názory na život. H. vybrala všetky poisťky po smrti aj s Q.. Manželka to držala všetko pokope. Najstaršia H. si rozbila svoju rodinu a celú rodinu komplet. Stihla sa za tú dobu aj rozviesť. Najstaršieho jej syna nevie kde je, najmladší je niekde v ústave v Bratislave. Oni nekomunikujú. Ani s tou Q., tá je opitá furt. H. už jeden dom v Uherciach prešustrovala a prešustruje aj tento. Syn B. žije v susednej uličke. S ním sa celkom dá. Zo začiatku veril viacej im, avšak zistil, že nerobil dobre. Oklamali aj jeho o dosť peňazí, nielen jeho. Zo začiatku veril im, aj čo sa týka domu, nekomunikoval s ním, teraz už komunikuje a chodí k nemu. Narodil sa mu syn, bol aj v nedelňu za ním so svojim synom a nevestou. On priateľku nemá, ani nechce, návštevy môže mať. Keď medzi nimi nebol vzťah, prečo boli spolu 28 rokov? Dom kupovali spolu, pracovali na ňom spolu. Žena štyri dni predtým ako sa to stalo, zostala doma, že bude opatrovať svokrovcov, to sa plánovalo už dlhšiu dobu, že svokrovci tam budú aj bývať.

14. Právny zástupca žalovaného v 3/rade na pojednávaní uviedol, že zotrávajú na ich doterajších vyjadreniach produkovaných v prvostupňovom aj odvolacom konaní. K pasívnej legitímácii žalovaného 1/ uvádza, že podľa ich názoru pasívne legitímovaný je žalovaný 1/ podľa § 13 OZ, nakoľko je to práve žalovaný 1/, ktorý zasiahol do osobnostných práv žalobcu. Poukazuje na skutočnosť podľa § 420 ods. 2 OZ, hovorí iba o škode, pričom v tomto konaní žalobca si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy. K priznanej výške náhrady nemajetkovej ujmy uvádza, že aj vzhľadom na skutočnosti, ktoré vyšli najavo na tomto pojednávaní, ju považujú za neprimerane vysokú a v rozpore s rozhodovacou praxou. V tomto kontexte sa zhodujú s argumentáciou žalovaných 1/ a 2/. K návrhu PZ žalobcu priznať žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 30.000 eur uvádza, že v tomto konaní nevyšli najavo žiadne skutočnosti odôvodňujúce zvýšenie náhrady nemajetkovej ujmy a tak je súd prvého stupňa viazaný názorom odvolacieho súdu pokiaľ ide o výšku náhrady. V tomto kontexte poukazuje na bod 28 uznesenia. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby súd rozhodol, že pasívna legitímácia žalovaného 1/ je daná, aby súd žalobu v tom rozsahu zamietol a priznal žalovanému 3/ náhradu trov konania.

15. Súd doplnil dokazovanie v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu sp.zn.XXCo/XXX/XXXX-XXX zo dňa 24.11.2020 a zistil, že:

16. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. XT/XX/XXXX-XXX zo dňa 31.5.2018, právoplatným dňa 31.05.2018, bol žalovaný v 1/rade uznaný vinným na tom skutkovom základe, že dňa 19.9.2017 v čase približne o 7:56 hodine došlo k dopravnej nehode, pri ktorej vodič viedol nákladné motorové vozidlo továrenskej značky Renault Trafic, TEČ: D.-XXXDT, po štátnej ceste č. III/1708 v úseku jazdy medzi obcami Chrabrany - Urmince, okres Topoľčany, smerom do obce Urmince, v dôsledku dažďa bola vozovka mokrá, vodič vozidlom nesprávne vchádzal do pravotočivej zákruty /nájazd do zákruty/ mimo obce, za obcou Chrabrany rýchlosťou približne 95 km/h, pri výjazde zo zákruty sa vozidlo dostalo do série pretáčavých šmykov, ktoré obžalovaný ako vodič nezvládol a v protismere vľavo narazil do protiúdeho osobného motorového vozidla továrenskej značky Fiat Punto, TEČ: D.-XXXDK, ktoré viedla v tom čase vodička - poškodená Q. D., ktorá v okamihu nárazu išla rýchlosťou 27 km/h, pričom následkom zrážky oboch vozidiel došlo k zraneniam poškodenej, a to : zlomenina ľavého predlaktia, zlomenina ľavej stehnovkej kosti, zlomenina ľavého predkolenia - ihlice a poranenie vnútrohrudných a vnútrobrušných orgánov, viacpočetné roztrhnutie osrdcovníka, srdca, zlomenina hrudnej kosti, roztrhnutie sleziny a pečene, následkom čoho vznikol u poškodenej úrazovo-krvácavý šok, v dôsledku týchto početných viacerých orgánových systémov - polytraumy, poškodená zraneniam na mieste nehody podľahla. Obžalovaný svojou jazdou v protismere vľavo ako vodič porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 9 odsek 1 a § 16 odsek 1 Zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov, s poukazom na § 137 odsek 2, písm. c/, písm. k/ Zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov. Za to bol žalovaný v 1/ rade uznaný vinným pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1 ods.2 písm. a/ Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 4 roky. Podľa § 61 ods.1 ods.2 Tr. zák. súd uložil žalovanému v 1/ rade i trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 5 rokov.

17. Zo Zápisnice o výsluchu svedka zo dňa 23.10.2017 vyplýva, že žalovaný 2/ uviedol, že žalovaný 1/ býval v Topoľčanoch a cestou do práce (do Piešťan) sa mal zastaviť v sklade v Urminciach „niečo zobrať“.

18. Zo záveru Znaleckého posudku č. XX/XXXX vyhotoveného v trestnom konaní súdnym znalcom Ing. Ľubomírom Harinekom vyplýva, že v čase dopravnej nehody dňa 19.09.2017 pršalo, vozovka bola mokrá, vodič s vozidlom Renault Trafic vchádzal do zákruty rýchlosťou okolo 95 km/h, pri výjazde zo zákruty sa vozidlo dostalo do série pretáčavých šmykov, ktoré vodič nezvládol a vozidlo narazilo do protiúduceho vozidla Fiat Punto. Vznik série pretáčavých šmykov, ktoré sa nepodarili vodičovi vozidla Renault Trafic stabilizovať, bola ako následok súbehu nesprávneho nájazdu do zákruty, zníženej adhézne schopnosti mokrého povrchu vozovky a nevhodnej rýchlosti vozidla vzhľadom na adhéziu a nájazd do zákruty.

19. Z Oznámenia o riešení škodovej udalosti č. XXXXXXXXXXXX z poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX-nemajetková ujma zo dňa 09.07.2018 vyplýva, že Kooperatíva poisťovňa, a. s. oznámila právnenému zástupcovi žalobcu, že zo zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bol stanovený rozsah poistenia výlučne za škodu, nie za ujmu na osobnostných právach. Nemajetková ujma vzniká v dôsledku porušenia právnej povinnosti v inej než majetkovej sfére fyzickej osoby. Pôvodca neoprávneného zásahu do takéhoto vzťahu sa označuje za ohroziteľa resp. porušiteľa práva, nikdy nie ako škodca. Na základe vyššie uvedených dôvodov nie sú oprávnení poskytnúť nimi požadované plnenie.

20. Žalobca je invalidný dôchodca, podľa Rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 06.06.2018 jeho invalidný dôchodok predstavoval sumu 116,30 eur a vdovský dôchodok sumu 261,20 eur, spolu 377,50 eur mesačne. Podľa Rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 06.03.2019 jeho invalidný dôchodok predstavoval sumu 119,40 eur a vdovský dôchodok sumu 268 eur, spolu 387,40 eur mesačne.

21. Zo správy psychologičky PhDr. Evy Geletovej zo dňa 25.03.2019 vyplýva, že žalobca navštevoval ich ambulanciu po tragickej udalosti manželky v roku 2018, trpel ľahšou depresiou.

22. Z lekárskech správ na čl. 147-149 spisu vyplýva, že žalobca bol predoperačne vyšetrený na ortopedii, čaká ho operácia kolenného kĺbu, keď dňa 07.03.2019 spadol a udrél si koleno.

23. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. XC/XX/XXXX - 248 zo dňa 15.01.2020, potvrdený rozsudkom Krajským súdom v Nitre sp.zn. XXCo/XX/XXXX-XXX zo dňa 03.03.2021, o náhradu nemajetkovej ujmy, kde žalobcami boli príbuzní po zomr. Q. D. - H. O. S., Ján Strapáč, mal. Q. S., mal. D. O., Q. B., B. D. a S. I.Č. proti žalovaným v 1/až 3/rade, ktorí sú žalovanými aj v tomto konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, súd rozhodol tak, že:

I. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 1/ rade sumu 15 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

II. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 2/ rade sumu 2 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

III. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 3/ rade sumu 5 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

IV. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 4/ rade sumu 5 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

V. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 5/ rade sumu 15 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

VI. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 6/ rade sumu 15 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

VII. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 7/ rade sumu 10 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

VIII. Súd žalobu voči žalovanému v 1/ rade a vo zvyšku zamietá.

IX. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 2 076,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

X. Súd priznáva každému zo žalobcov v 1/ až 7/ rade nárok na náhradu trov konania v plnej výške voči žalovaným v 2/ a 3/ rade, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

XI. Súd žalovanému v 1/ rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1/ až 7/ rade nepriznáva.

24. Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Slovenská republika podľa čl. I. ods.2 Ústavy uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. Prednosť pred zákonmi majú medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách (čl.7 ods.5 Ústavy). Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ZO 4.11.1950, majúceho ako mnohostranná medzinárodná zmluva status analogický s ústavnými zákonmi.

Podľa čl. 8 ods.1 Dohovoru má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa §-u 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

25. Podľa §-u 152 ods.4 Ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Obsah práva na ochranu osobnosti, upravený v § 11 Občianskeho zákonníka nadväzuje na komplex ústavou a medzinárodnými zmluvami zakotveného základu právnej úpravy všeobecného osobnostného práva, konkretizujúc ho. Zo znenia §-u 11 OZ vyplýva, že do rámca všeobecnej úpravy ochrany osobnosti patrí aj právo na súkromie. Obsah práva na súkromný život, ktorý je chránený, interpretoval v niektorých svojich rozhodnutiach, aplikujúc čl. 8 ods.1 Dohovoru, Európsky súd pre ľudské práva, podľa názoru tohto súdu by bolo príliš reštriktívnym limitovať tento pojem na "vnútorný kruh", v ktorom môže jedinec žiť svoj vlastný život podľa svojich predstáv a úplne z neho vylúčiť svet do tohto kruhu nezahrnutý. Rešpektovanie súkromného života musí taktiež zahŕňať do určitej miery aj právo vytvárať a rozvíjať vzťahy s ostatnými ľudskými bytosťami (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Niemitz versus Nemecko zo 16.12.1992).

26. Podľa §-u 13 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov so práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť, v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

27. Podľa §-u 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

28. Podľa §-u 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, majetku, na prírode a životnom prostredí.

29. Podľa §-u 420 ods.1,2 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu , ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili.

30. Podľa §-u 427 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

31. Podľa §-u 4 ods.1,2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve. Poistený má právo z poistenia zodpovednosti, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

Podľa §-u 15 ods.1,2 cit. zákona, náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

32. Predpokladom zodpovednosti a vzniku občianskoprávných sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa §-u 13 Občianskeho zákonníka je existencia neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého nemajetkovú ujmu vyvolať a príčinnej súvislosti medzi takýmto zásahom a jeho protiprávnosťou.

33. Na základe doplneného dokazovania v intenciách zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Nitre uznesením sp.zn. XXCo/XXX/XXXX-390 zo dňa 24.11.2020 dospel súd k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne voči žalovaným v 2/a 3/rade.

34. Podľa § 391 ods.1-3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

35. Pri ďalšom postupe súdu prvej inštancie po zrušení rozhodnutia treba dbať na princípy koncentrácie konania. Pokiaľ bola v predchádzajúcom konaní uplatnená sudcovská koncentrácia, je predkladanie nových prostriedkov procesného úkonu a procesnej obrany obmedzené s výnimkou tých, ktoré boli úspešne uplatnené v odvolacom konaní. Právny názor odvolacieho súdu je záväzný pre súd prvej inštancie. Iba vo výnimočných prípadoch sa princíp viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu nemusí uplatniť . Pôjde najmä o situáciu, ak v dôsledku zmeny skutkových zistení, z ktorých vychádzal odvolací súd, už jeho právny názor nie je možné rešpektovať, pretože je napríklad potrebné aplikovať inú právnu normu . Vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu sa pripúšťa odchýlenie od záväzného právneho názoru aj vtedy, keď došlo v inom konaní k odlišnému vyriešeniu prejudiciálnej otázky, z ktorej odvolací súd vychádzal. Ďalším dôvodom, ktorým sa môže odôvodniť nerešpektovanie právneho názoru súdu vyššej inštancie, je zmena právnej úpravy, ku ktorej došlo po zrušení rozhodnutia. Odklon od právneho názoru môže napokon byť ovplyvnený aj podstatnou zmenou rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít po rozhodnutí odvolacieho súdu.

36. V tejto veci súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, nejedná sa o vyššie uvedený výnimočný prípad, kedy sa princíp viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu nemusí uplatniť.

37. Predmetom tohto sporu je náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcovi v súvislosti s dopravnou nehodou, ktorú spôsobil žalovaný v 1/rade, a následkom ktorej nastala smrť manželky žalobcu. Žalovaný v 1/rade, ktorý je zamestnancom žalovaného 2/, viedol vozidlo v čase nehody a rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. XT/XX/XXXX-XXX zo dňa 31.05.2018 bol uznaný vinným z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. Žalovaný v 1/rade namietal v odvolaní svoju pasívnu vecnú legitímáciu v spore z dôvodu, že on ako vodič nezodpovedá podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Rovnako namietali svoju pasívnu vecnú legitímáciu aj v žalovaní 2/ a 3/ rade a tiež spochybnili aj danosť nároku žalobcu ako aj jeho výšku. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa nezaoberal danosťou pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 1/, a to s ohľadom na to, že žalovaný 1/ bol zamestnancom žalovaného 2/, a v súvislosti s tým ani neriešil, pri akej činnosti žalovaného 1/ došlo k spôsobeniu škody.

38. Ak bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, koho použila na realizáciu svojej činnosti právnická osoba, znáša táto právnická osoba v súlade s analogickým (§ 853) použitím § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka zodpovednosť za zásah do osobnostných práv bezprostredne spôsobený fyzickou osobou, konajúcou v rámci výkonu činností, ktorými bola poverená právnickou osobou. Rovnaký právny názor zaujal aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/47/2011 zo dňa 21.11.2013, v ktorom uviedol, že „analogicky (§ 853 Občianskeho zákonníka v spojení s § 420 ods. 2 tohto zákonníka), pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou (pozn.: pre posúdenie, či išlo o takúto činnosť, je určujúca existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu danej činnosti)“. Rovnako rozhodol aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. I. ÚS 137/07 z 23.08.2007, v ktorom uviedol, že „podľa všeobecných ustanovení občianskeho hmotného práva je otázka zodpovednosti za škodu (vrátane zodpovednosti za nemajetkovú ujmu) konštituovaná tak, že za škodu, resp. za ujmu zodpovedá ten, kto ju spôsobil, pričom v prípade škody, resp. ujmy spôsobenej právnickou osobou ide o činnosť tých fyzických osôb, ktoré právnická osoba na túto činnosť použila (§ 420, ako aj § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka)“. Zodpovednosť zamestnávateľa za škodu pri výkone zamestnania podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva aj z rozhodnutí NS ČR sp. zn. 25Cdo/1855/2012, sp. zn. 28Cdo/2231/2010, sp. zn. 25Cdo/482/2005, sp. zn. 25Cdo/2777/2004, pričom v rozhodnutiach sa sudy zaoberali aj excesom, ktorý vylučuje zodpovednosť zamestnávateľa. „O exces ide, ak bola škoda spôsobená pri takej činnosti, ktorej škodca sledoval vlastné záujmy či potreby, popr. záujmy iných osôb. Škodou spôsobenou právnickou osobou v zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka teda nie je, ak jej zamestnanec škodu spôsobil pri činnosti, ktorou sledoval výlučne uspokojenie svojich záujmov, hoci k nej došlo v pracovnej dobe na pracovisku, a v takom prípade zodpovedá poškodenému priamy škodca“.

39. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný v 1/rade ako zamestnanec žalovaného v 2/rade bol podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 2T/22/2018-336 zo dňa 31.05.2018 uznaný za vinného z prečinu usmrtienia, keď ako vodič z nedbanlivosti spôsobil smrť závažnejším spôsobom konaním porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Od okolností konkrétneho prípadu závisí, či je daný predpoklad, že škoda bola spôsobená pri činnosti právnickej osoby. V danom prípade bolo potrebné zaoberať sa tým, či žalovaný v 1/ rade ako vodič spôsobil škodu pri vykonávaní činnosti pre svojho zamestnávateľa (žalovaného 2/). V takom prípade by bola podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka daná len pasívna vecná legitímácia žalovaného v 2/rade a podľa tohto ustanovenia by potom bolo treba posúdiť aj zodpovednosť; táto by sa neposudzovala podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zamestnávateľ sa môže svojej zodpovednosti zbaviť len v prípade, ak by preukázal, že osoba - zamestnanec - ktorá škodu spôsobila, konala vo svojom vlastnom záujme a jej konanie by sa nedalo považovať za činnosť právnickej osoby.

40. V tomto konaní po zrušení rozsudku odvolacím súdom bolo predmetom skúmania, či žalovaný v 1/rade ako vodič motorového vozidla plnil v čase dopravnej nehody svoje pracovné povinnosti. Pokiaľ tieto povinnosti plnil, tak pasívna vecná legitímácia žalovaného v 2/rade je v tomto spore nesporne daná podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, avšak pasívna vecná legitímácia žalovaného v 1/ rade na základe vyššie uvedeného by potom daná nebola. Plnenie pracovných povinností spochybňoval žalobca, ktorý namietal, že žalovaný v 1/rade len išiel do práce, takáto cesta teda nie je pracovnou cestou a nezapočítava sa do pracovného času. Žalovaný v 1/ rade však v odvolaní svoju pasívnu vecnú legitímáciu v spore namietal. Pasívna vecná legitímácia žalovaného je základným predpokladom

úspechu žalobcu v spore, pretože len žalovaný, ktorý je nositeľom tvrdenej povinnosti, môže byť zaviazaný k plneniu.

41. V Zápisnici o výsluchu svedka zo dňa 23.10.2017 žalovaný 2/ sám uviedol, že žalovaný 1/ býval v Topoľčanoch a cestou do práce (do Piešťan) sa mal zastaviť v sklade v Urminciach „niečo zobrať“. Aj z rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. XT/XX/XXXX-XXX vyplýva, že k dopravnej nehode došlo v smere z Chrabriana do Urminiec. Taktiež Okresný súd Topoľčany v konaní vedenom pod sp.zn. XC/X/XXXX rozsudkom sp.zn. XC/XX/XXXX - XXX zo dňa 15.01.2020, potvrdeným rozsudkom Krajským súdom v Nitre sp.zn. XXCo/XX/XXXX-XXX zo dňa 03.03.2021, o náhradu nemajetkovej ujmy, kde žalobcami boli príbuzní po zomr. Q. D. - H. O. S., W. O., B.. Q.Á. S., B.. D. O., Q. B., B. D. X. S. I. proti žalovaným v 1/až 3/rade, ktorí sú žalovanými aj v tomto konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, súd rozhodol tak, že pasívne vecne legitimovaní sú žalovaní v 2/a 3/rade a voči žalovanému v 1/rade žalobu zamietol z dôvodu, že tento nebol v spore pasívne vecne legitimovaný.

42. Z vykonaného dokazovania v tomto prípade mal súd za preukázané, že žalovaný v 1/rade nie je nositeľom povinnosti, a teda nie je v spore pasívne vecne legitimovaný, keď v čase dopravnej nehody spôsobil škodu v rámci pracovnej činnosti, ktorú činnosť vykonával podľa pokynov, príkazov a v záujme žalovaného v 2/rade, nešlo z jeho strany o vybočenie z plnenia úloh, ktoré mal vykonávať v prospech svojho zamestnávateľa (žalovaného 2/). Súd dospel k záveru, že škoda bola spôsobená pri plnení pracovných úloh zamestnávateľa - žalovaného v 2/rade, za škodu (obdobne aj za nemajetkovú ujmu) zodpovedá zamestnávateľ, u ktorého bol vodič v čase dopravnej nehody zamestnaný. Zamestnávateľ - žalovaný v 2/rade zodpovedá za škodu, ktorú pri výkone pracovnej činnosti spôsobil jeho zamestnanec, a v takom prípade vodič - žalovaný v 1/rade ako zamestnanec za takúto škodu nezodpovedá. Poškodený si môže uplatňovať náhradu škody len voči právnickej (fyzickej) osobe, ktorá priameho škodcu použila pri svojej činnosti, a nemôže žiadať náhradu škody od zamestnaného vodiča motorového vozidla (škodcu). Súd preto žalobu voči žalovanému v 1/rade zamietol z dôvodu, že tento nebol v spore pasívne vecne legitimovaný.

43. Pokiaľ žalovaný v 3/rade namietal svoju pasívnu vecnú legitimáciu poukázal odvolací súd na rozsudok NS SR z 31.07.2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016, ktorý bol predmetom rokovania občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR dňa 09.10.2018, a ktorým bol prijatý záver o pasívnej vecnej legitimácii poisťovne. Toto rozhodnutie bolo prijaté na uverejnenie v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR v znení právnej vety: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-22/12, Katarína Haasová proti Rastislavovi Petrikovi a Blanke Holingovej, ako aj uznesenia Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 666/2016-36 zo dňa 11.10.2016 a č. k. I. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17. 8.2016, z ktorých vyplýva, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Treba povedať, že opačný názor, ktorý popieral pasívnu legitimáciu žalovaného 3/, bol prezentovaný napr. aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 301/2012, avšak tento právny názor a rozhodnutie jedného zo senátov dovolacieho súdu nebol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR.

44. Žalovaní okrem svojej pasívnej vecnej legitimácie namietali aj výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú súd prvej inštancie žalobcovi priznal. Vytykali mu, že je neprimerane vysoká a nekorešpondujúca okolnostiam prípadu. „Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby je v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka vecou voľnej úvahy, ktorá ale musí byť odôvodnená a musí mať základ v skutkových zisteniach, ku ktorým sa dospelo v priebehu dokazovania. Priznaná výška tejto náhrady musí byť primeraná závažnosti (podstate, intenzite, trvalosti, šírke a oblasti negatívneho dopadu, možnostiam eliminácie dôsledkov a pod.) vzniknutej ujmy a musí zohľadňovať okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva tak na strane toho, do chránených práv koho bolo zasiahnuté, ako aj na strane toho, kto do týchto práv zasiahol“ (NS SR sp. zn. 1Cdo/47/2011). Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o

výške náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, a vzniknutú situáciu zhodnotil komplexne. Postupoval v súlade s ustanovením § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka a náležite zohľadnil závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy ako aj všetky okolnosti, za ktorých došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu. Závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä s ohľadom na jej intenzitu, rozsah a trvanie. Treba zohľadniť aj to, že posudzovaný zásah vyvolal ujmu dlhotrvajúcu, rozsiahlu a v zásade ničím nereparovateľnú. Závažnosť ujmy je treba posúdiť aj s ohľadom na intenzitu a charakter vzťahu pozostávajúceho a zomrelého z pohľadu blízkosti rodinných vzťahov, trvania a osobitných psychických väzieb.

45. Smrťou manželky žalobcu došlo k pretrhnutiu rodinných väzieb, pričom tento následok je už trvalý a nezvratný. Súd prvej inštancie sa v bodoch 47. až 64. odôvodnenia pôvodného rozsudku podrobne, zohľadniac všetky okolnosti prípadu, venoval výške nemajetkovej ujmy, ktorú žalobcovi priznal. Zohľadnil pritom aj intenzitu vzťahu žalobcu k zosnulej manželke. Konštatoval zavinenie dopravnej nehody žalovaným 1/, následkom ktorej došlo k usmrteniu poškodenej Q. D.. Odvolací súd bol preto toho názoru, že súdom priznaná nemajetková ujma je primeraná okolnostiam, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti žalobcu došlo, ako aj intenzite zásahu a jeho dopadu na jeho ďalší život. Nie je možné súhlasiť s argumentáciou žalovaného v 2/rade, že súd neskúmal spoluzavinenie poškodenej, ktorá - ak by išla rýchlejšie ako 27 km/hod. - sa mohla zrážke vyhnúť, a tiež jej vytkol, že sa nesnažila zrážke zabrániť. Tu je nutné konštatovať, že podľa záverov znaleckého posudku znalca Ing. Ľubomíra Harineka bola príčinou dopravnej nehody z technického hľadiska nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Renault Trafic (žalovaného 1/) na vjazde do pravotočivej zákruty. Sériu šmykov vyvolal jeho nesprávny technický nájazd do zákruty, ktorý spolu s mokrým povrchom vozovky a rýchlosťou mierne nad 90 km/hod. spôsobil, že vodičovi sa nepodarilo vozidlo stabilizovať. Vodič mohol nehode zabrániť, ak by do zákruty vchádzal v rovnakej stope rýchlosťou 80 až 90 km/hod. Pri správnom nájazde do zákruty sa mohol vodič vyhnúť vzniku pretáčavých šmykov aj pri rýchlosti okolo 95 km/hod. Sám žalovaný v 1/rade pri výsluchu pred policajným vyšetrovateľom uviedol, že vozidlo, ktoré išlo oproti nemu vo svojom jazdom pruhu neurobilo žiadnu chybu; on bol na vine, že prešiel do protismeru. Zo všetkých známych okolností nehody musel odvolací súd konštatovať, že nehoda bola spôsobená výlučne zavinením žalovaného v 1/rade, ktorý neprispôbil jazdu poveternostným podmienkam, stavu vozovky, svojím schopnostiam a ani vlastnostiam vozidla. Poškodená Q. D. bola len obeťou, ktorá nehodu žiadnym spôsobom nezapríčinila a už vôbec nie nižšou rýchlosťou, ktorou v čase nehody vozidlo viedla, ako to tvrdil žalovaný v 2/rade.

46. Vo vzťahu k výške priznanej nemajetkovej ujmy odvolací súd konštatoval, že táto sa výrazne nelíši od bežne priznávaných náhrad za obdobné prípady (napr. rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp. zn. 11Co/116/2013, Krajského súdu Žilina sp. zn. 8Co/264/2013, NS SR sp. zn. 3Cdo/18/2016). Neobstojí ani námietka žalovaného v 3/rade, poukazujúca na uplatnenie si nemajetkovej ujmy aj ďalšími príbuznými poškodenej, a to až vo výške nad 200.000 eur, čo súd nezohľadnil. K tomu odvolací súd poznamenáva, že nemajetkovú ujmu z tej istej dopravnej nehody si môžu uplatniť aj viacerí príbuzní obeť, pokiaľ im táto bola spôsobená. Skutočnosť, že si príbuzní Q. D. uplatňujú nemajetkovú ujmu v tak vysokej výške, ešte neznamená, že im v takej výške bude aj priznaná. Súd prvej inštancie však v danej veci správne posudzoval len nemajetkovú ujmu, ktorá vznikla žalobcovi, a túto aj primerane vyhodnotil.

47. Predmetom konania v danej veci bol nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej porušením jeho práva na ochranu osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka, uplatnený voči žalovaným v 1 /až 3/ rade. Ak došlo k neoprávnenému zásahu do uvedených osobnostných práv, má fyzická osoba, ktorá bola dotknutá zásahom, právo domáhať sa na súde, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, odstránili sa následky neoprávnených zásahov, poskytlo sa primerané zadosťučinenie. Ak podá fyzická osoba žalobu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, sleduje tým priznanie materiálnej satisfakcie. Podmienka priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je splnená vtedy, keď sa nemateriálne zadosťučinenie nezdá postačujúce, čo vždy závisí na individuálnych okolnostiach daného prípadu. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Nie sú pritom rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala každá iná fyzická osoba.

48. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaný v 1/rade zaviniel dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k usmrteniu poškodenej Q. D., za čo bol žalovaný v 1/rade aj odsúdený hore uvedeným rozsudkom.

Žalovaný v 2/ rade bol prevádzkovateľom nákladného motorového vozidla zn. Renault Trafic, EČ: D.-XXX Q. a žalovaný v 3/ rade bol poisťovňou, u ktorej bolo predmetné nákladné vozidlo poistené pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobnú jeho prevádzkou.

49. Následkom smrti manželky žalobcu došlo k vážnemu a zásadnému narušeniu osobnostných práv chránených §11 a nasl. OZ, konkrétne práva na súkromie, ktorého súčasťou je aj rodinný život zahŕňajúci právo fyzickej osoby vytáčať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v ich rámci uplatňovať vlastnú osobnosť. Zásah do života žalobcu je v danom prípade trvalý, neodstrániteľný, v dôsledku straty manželky žalobca utrpel psychickú traumu, znížila sa jeho životná úroveň, stratil osobu, ktorá sa vo veľkej miere starala o chod domácnosti a bola veľkou oporou v každej životnej situácii. Jeho život sa zmenil, došlo k zhoršeniu jeho materiálnej a sociálnej situácie rodiny, Je invalidným dôchodcom s dôchodkom 119,40 eur a poberá vdovský dôchodok v sume 268 eur, spolu 387,40eur mesačne. Žalobca utrpel smrťou manželky objektívne citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby. Z dokazovania vyplynulo, že žalobca navštívil psychologickú ambulanciu PhDr. Evy Geletovej, ktorá v správe zo dňa 25.03.2019 uviedla, že žalobca navštevoval ich ambulanciu po tragickej udalosti manželky v roku 2018, trpel ľahšou depresiou. Z vykonaného dokazovania vyplývajú skutočnosti, ktoré preukazujú, že zásah do práva žalobcu na ochranu osobnosti, konkrétne do jeho práva na rodinný život, práva na spolužitie so zomrelou manželkou a práva na vytváranie a rozvíjanie rodinných vzťahov bolo porušené intenzívnym spôsobom.

50. Pokiaľ ide o určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy, berúc do úvahy všetky uvedené okolnosti, súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 12.000 eur, keď vychádzal z okolnosti pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy poskytovanej pozostalým osobám -intenzity vzťahu žalobcu so zomrelou (existencia príbuzenského vzťahu), išlo o manželku žalobcu, zaoberal sa otázkou hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, taktiež sa zaoberal okolnosťami na strane žalovaného v 1/rade, ktorý bol uznaný vinným a bol odsúdený pre prečin usmrtienia podľa §149 ods.1, ods.2 písm. a) Trestného zákona, vychádzal z toho, že išlo o konanie nedbanlivostné vyššie popísaným konaním, žalovaný v 1/rade prejavil ľútosť, ospravedlnil sa žalobcovi a jeho rodine. Žalovaný v 1/rade pracoval vo firme Drevotec, M. W., kde zarobí cca 550-600eur, vlastní spolu s manželkou 3- izbový byt, splácajú hypotéku mesačne 20 0eur, má dve nezaopatrené deti.

51. Vychádzajúc zo všetkých zistených, navzájom sa ovplyvňujúcich faktorov a princípu spravodlivého usporiadania vzťahov strán sporu, ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch súd určil sumu 12.00 0eur, keď aj podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, a vzniknutú situáciu zhodnotil komplexne. Postupoval v súlade s ustanovením § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka a náležite zohľadnil závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy ako aj všetky okolnosti, za ktorých došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu. Súd prvej inštancie sa v bodoch 47. až 64. odôvodnenia pôvodného rozsudku už podrobne, zohľadniac všetky okolnosti prípadu venoval výške nemajetkovej ujmy, ktorú žalobcovi priznal.

52. Na základe hore uvedeného preto súd zaviazal žalovaných v 2/a 3/rade zaplatiť žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 12.000 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich a vo zvyšku žalobu zamietol.

53. Súd o povinnosti žalovaných v 2/ a 3/ rade zaplatiť súdny poplatok rozhodol podľa § 4 ods. 2 písm. j) a § 2 ods. 2, § 7b zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Žalobca je oslobodený od platenia súdnych poplatkov, preto s prihliadnutím na výsledok konania zaviazal súd žalovaných v 2/ a v 3/ rade, ktorí neboli vo veci úspešní, zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu v sume 66 eur a 3 % z celkovej sumy 12.000 eur, čo spolu predstavuje sumu 426 eur (66 eur + 360 eur).

54. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2, § 265 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1, 2 CSP. V danom prípade nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť ním uplatňovaného nároku, keď výška nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu, ktorú žalobca nemohol nijako predvídať, a preto súd považoval žalobcu za procesne plne úspešného vo veci a z toho dôvodu žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy v rozsahu 100% .

55. Žaloba voči žalovanému v 1/ rade bola zamietnutá, pričom súd v zmysle § 257 CSP žalovanému v 1/ rade nepriznal nárok na náhradu trov konania vzhľadom na existujúce dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorými je najmä skutočnosť, že žalovaný v 1/ rade zapríčinil to, že vôbec došlo k začatiu predmetného konania tak, ako to vyplýva z vyššie uvedeného a nebolo by spravodlivé vo vzťahu k žalobcovi priznať žalovanému v 1/rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok konania,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ nemohol bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).